Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Svenska Missionsförbundet

N:o 2.	Pris per år, postarvodet oberäknadt, 1 krona.	Februari 1884.	Wid reqvisition hos redaktionen hwart 11 ex. gratis.	2 årg.

Innehåll: Missionen i Indien. — Från wåra missionsfält. Bref från Afrika och Ryßland. — Bibelspridningens wälsignelse. — Något om hinduernas gästfrihet och husliga lif.

Missionen i Indien.*

II.

Indien utgör — för att begagna ett uttryck af professor Christlieb — det evangeliska missionsarbetets hufwudskådeplats. Missionen har nemligen der samlat sina betydligaste och talrikaste krafter för att från alla sidor löpa till storms mot ett af mörkrets hufwudfästen — hinduismen. Några sifferuppgifter, som utgöra talande bewis för sanningen häraf, anförde wi redan i sistlidet års juninummer af denna tidning, och wilja wi nu blott erinra, att, enligt dessa uppgifter, år 1881 i Indien funnos 658 europeiska och amerikanska missionärer, biträdda af 3,662 infödda medhjelpare, att då icke mindre än 38 olika missionssällskap, förutom 7 s. k. isolerade missioner, werkade i detta land, samt att missionsstationernas antal uppgick till 716. Må man dock icke häraf sluta, att missionswerket gått fram, snart sagdt, öfwer hela Indien, ty detta är ingalunda fallet. Medan i de trakter, som tidigt kommo under kristendomens inwerkan, en mängd stationer finnas, så att landet på några ställen är nästan öfwersålladt af sådana, gifwas andra områden, synnerligast i det inre Indien, hwilka ännu äro nästan oberörda af missionen. Detta torde till stor del hafwa kommit sig deraf, att, när befolkningen på en ort wisat sig mottaglig för kristendomen, flere missionssällskap skyndat åstad att werka på en sådan plats i stället för att, såsom Paulus gjorde (Rom. 15: 20), "sätta sin ära uti att icke predika evangelium, der Kristi namn war kändt." Och på sådana trakter är ju, såsom ofwan nämdes, Indien ännu rikt.

Tätast besatt med stationer är det sydligaste Indien, och blott der har missionen, om än obetydligt, kunnat tränga inåt landet. Dernäst synes missionswerket haft största framgången i Trankebar och i Gangesdalen.

Beträffande förhållandet mellan de evangeliska och katolska missionärerna, hafwa

* Efter "Forklaring til Missionsatlas" af J. Bahl samt "Den evangeliske Hedningemission i Nutiden" af prof. Th. Christlieb.

de förra öfwerwigten i norra och östra Indien, de senare i det södra, der de började arbeta redan ett och ett halft århundrade före protestanterna. Största framgången i missionsarbetet tyckes dock, utan jemförelse, den protestantiska missionen hafwa. Mot katolikerna anmärker man särskildt, att de förfara långt mindre noga än protestanterna, när det gäller att afgöra, hwilka hedningar som böra döpas, samt att de icke mycket wårda sig om att uppfostra infödda lärare och att förhjelpa församlingar af infödda kristna till sjelfständighet. Man will till och med påstå, att många af deras s. k. kristna lemna **ett** afguderi blott för att gripa till ett annat.

Betraktar man hela antalet omwända i Indien, så får man åtskilliga mycket betecknande drag, af hwilka man har en ledning för bedömande af den hittills bedrifna indiska missionens resultat. Man finner nemligen, att **fem sjettedelar af alla omwända inom samtliga indiska missioner tillhöra samfundets lägre klasser,** ware sig de lägsta kasterna eller ingen kast alls. Omwända brahminer förekomma wäl, men de äro till antalet få. Så mycket är wisst, att de swarta stammarna med sin djefwulsdyrkan och halfbrahminerna i Sydindien äro mycket tillgängligare för evangelium, än de egentliga brahminerna i norra Indien. Märkwärdigt nog äro ock de fruktbaraste grenarna på det stora missionsträdet i språkligt afseende beslägtade. De tala nemligen alla det **dravidiska** språket. Deras boningsorter sträcka sig från Malayalim, Tamil, Telugu o. s. w. uppåt mot Kola och Santalistan.

Det framgår häraf, att just **de stammar och samhällslager, som på grund af sin religion och sin sociala ställning ännu äro jemförelsewis mindre genomträngda af den hedniska kulturen, äro mest tillgängliga för kristendomen. Hindureligionens och hindukulturens egentliga bålwerk,** Norden med deß Benares, samt de högre, mer bildade kasterna och öfwer hufwud Indiens ljusare racer, stå deremot ännu alltjemt **såsom en stark fästning,** den der wäl är belägrad men långt ifrån intagen. **Underwisningsarbetet** är emellertid i full gång, och evangelii yxa, med ett skaft ur hinduismens träd d. w. s. förd af infödda arbetare, skall nog förr eller senare bringa sjelfwa det trädet att falla, något, som de mer förutseende af hinduerna redan öppet bekänna. "Hwad uträttade wäl muhamedanerna med alla sina wåldsamma anfall mot hinduismen?" sporde en dag en hindu; och han tillade: "De bröto ut några stenar ur husets gafwel. Men dessa missionärer undergräfwa genom sin predikan och sin lära byggnadens grundwal, och, när en gång en häftig störtstur kommer, faller hela byggnaden med wäldigt brak tillsamman."

Den kraft, som sammanhåller hinduismen, är icke längre det religiösa systemet, icke den äldre och nyare literaturen med deß brokiga samling af fromma böner och besynnerliga, ofta förfärligt tryckande föreskrifter; icke den hedniska trons makt utan — **kastwäsendet.** Såsom system går hinduismen allt mer tillbaka; förlorar dagligen allt mer af sitt inflytande på folkanden. Hos de bildade har tron på flere gudar icke mer någon makt, och Indiens ungdom frigör sig allt mer från den samma, men kastwäsendet sammanhåller ännu den gamla byggnaden. Ej ens fritänkaren har i allmänhet mod att bryta med kastwäsendet, och hindu-

ismen, som wet detta, håller derför hårdt på det samma. Men i samma mån är det ock af wigt för missionen att bekämpa detta kastwäsende.

Den skada, som kastwäsendet tillfogar hinduerna i fysiskt, andligt och sedligt afseende, är omätlig. Så t. ex. gör det äktenskapet i den tidiga ungdomen till en religiös pligt; det twingar widare hinduerna att gifta sig inom sin egen kast, ja, inom wissa underafdelningar af kasten, samt omgifwer familjen och det husliga lifwet med en mur af hemlighetsfullhet. Häri ligger först och främst grunden till den kroppsliga swaghet, som förefinnes hos så många millioner i Indien. Barn af sådana, som sjelfwa äro barn, kunna ej annat än förblifwa barn lifwet igenom. Och qwinnorna, hur skulle de kunna utweckla sig, då de enligt kasternas lagar alldeles afspärras från werlden! I sanning, här måste familjelifwet fullständigt omskapas, qwinnan frigöras ur det fängelse, hwari hon lefwer, och hela den sociala byggnaden från grunden omgestaltas.

O, må derför kastwäsendet upprycka med rötterna, hwarigenom helt wisst ett af de wäsentligaste hindren för Indiens evangelisering och för 170 millioner menniskors sedliga wäl skulle undanrödjas! Med rötterna måste det dock upprycka, detta twåtusenåriga onda, deref det icke snart åter skall uppspira.

Beröringen med kristlig kultur och en allmännare, om ock ännu ytlig, kunskap om kristendomen skola dock nog bringa kastwäsendet på fall. Må hända kan det dröja hela menniskoåldrar, innan segern blir fullständig, men det kan icke förnekas, att werkningarna af kristendomen i detta hänseende redan göra sig gällande. Äfwen jernwägarna uppträda såsom en mäktig bundsförwandt i kampen mot kastwäsendet. De, likasom alla öfriga frukter af det moderna lifwets framsteg, passa icke för hinduismen och bidraga derför till att sönderbryta deß system. Renare seder göra sig gällande öfwer allt, der ett kristligt familjelif förefinnes, och hinduen kan ej undgå att märka detta och att, wid jemförelsen dermed, finna kastwäsendet med deß onaturliga skrankor tillhöra en föråldrad ståndpunkt.

Äfwen **skolorna** och den underwisning, som i dem meddelas, bidraga mycket att bringa afgudadyrkan i misskredit och att undergräfwa kastwäsendet, och detta gäller icke blott missionsskolorna utan äfwen de offentliga engelska skolorna, hwilka upprycka en mängd hedniska fördomar. Djupt måste man dock beklaga, att i dessa senare skolor ingen alls religionsunderwisning förekommer, och sålunda ej ens bibeln läses. Den hinduiska werldsåskådningens falskhet warder wisserligen uppenbar, men den kristna tron sättes icke i stället. Och detta har blott allt för ofta till följd, att hinduen öfwerflyttar sina twifwel äfwen på bibeln och icke tror på någon som helst gudomlig uppenbarelse i ordet.

Detta den engelska regeringens försök att wisa sig opartisk med afseende på religionen har af mången hindu betraktats såsom karaktersswaghet, och det är något, som han föraktar. Ingen, som handlar i strid med sin egen religion, winner hans aktning. Och häri har han wisserligen rätt. Alla förjer ock den regering för sitt folks framtid, som saknar en fast tro derpå, att Guds rike skall utbredas och att menniskans sanna wäl äfwen här på jorden är beroende af detta rikes framgång.

Så länge förhållandet i de offentliga skolorna är sådant, som wi nu nämt, måste det emellertid wara en allwarlig pligt för alla de missionssällskap, som arbeta i Indien, att widmakthålla och föka utwidga sina missionsskolor.

Hwad man med wißhet torde kunna säga är, att i Indien wida flere, än som i missionsstatistiken uppgifwas, i sina hjertan äro tillgifna kristendomen. Många äro de, som i hemlighet hafwa omfattat tron på Herren Kristus, och som på dödsbädden öfwerraska missionären med en bekännelse om denna tro. Afgudadyrkan förlorar allt mer sitt wälde, och den söndersplittring, brahmaismen undergår, träder allt tydligare i dagen. En andlig revolution pågår allt jemt i Indien, och der uppwäxer ett slägte, som icke längre will böja sig under forntidens andliga ok, och i hwars ögon de mångtaliga gudarnas religion och de heliga floderna förlorat allt sitt romantiska trolldomsbehag.

Hinduerna sjelfwa känna detta och förstå, att deras tros undergång är oundwiklig. Deraf denna wäxande oro, som nu bemäktigar sig masforna! Deraf dessa försök att stödja under den gamla, wacklande byggnaden genom ett wirrwarr af religions-satser, sådant som alltid brukar wara förelöpare för en religions undergång. Dessa försök blifwa allt talrikare men wisa sig efter längre eller kortare tids förlopp alldeles mißlyckade. Emellertid få de på sitt sätt wara medel till att bana wäg för kristendomen. "Kristendomens ande", yttrar en af hinduernas mest framstående religionslärare, "har börjat genomtränga hela det indiska samfundets ande. Wi andas en kristlig luft, och under inflytelsen af kristlig uppfostran blir Indien wäckt, upplyst, reformeradt." Samme man uttalade wid en offentlig sammankomst i Kalkutta följande märkliga ord: "Wåra hjertan äro berörda, eröfrade, öfwerwunna af en högre makt. Och denna makt är Kristus. Han, icke den britiska regeringen, är det som herskar öfwer Indien. Ingen, utom Jesus Kristus, har förtjent den indiska kronans dyrbara diadem, och han skall hafwa det." Derför säger ock med rätta en man, som är wäl förtrogen med förhållandena i Indien, att, så widt han kan förstå, hinduerna äro mogna för evangelii anammande.

Från wåra missionsfält.

1. Afrika.

Mukimbungu den 3 oktober 1883.

"Lefwa wi, så lefwa wi Herranom; dö wi, så dö wi Herranom; ehwad wi lefwa eller dö, så höra wi Herranom till."

Åter har en tid förgått, sedan jag lät höra af mig. Det synes, som om tidens fart skulle blifwa allt större och större. I dag är det 1 år och 5 månader sedan jag anlände till Banana, och när jag blickar tillbaka på denna tid och frågar, hwad jag uträttat, sedan jag kom hit, måste jag säga, att det är ganska litet. Måtte Herren gifwa mig kraft och nåd att under kommande tid werka mer! Språket är det första och största hindret och detta så mycket mer, som hwarje hjelpkälla har felats. Med sista posten fingo wi den första ordboken, men för oß, som warit ute en tid, är den till föga nytta, ty den är för liten. Wi måste således taga orden från folkets läppar, utan att weta, hwad de betyda. Herren hjelper dock med det ena så wäl som med det andra.

Omkring nyåret började jag gå ut och tala med folket om det enda nödwändiga, och kändes det derwid, som om jag haft en del barn framför mig. Jag berättade först något om Jesus, och sedan frågade jag dem, som woro tillstädes, om detta för att höra, om de hade förstått mig. Stundom blef jag afbruten af frågor. Den ena gången gälde dessa det ämne, hwarom jag talat; en annan gång kunde man fråga efter något helt annat, t. ex. om jag wille köpa en höna eller någonting dylikt. Folket kunde ej förstå, hwarför jag ej då wille tala med dem om sådana ting. De blefwo dock snart mer intresserade af det, som sades. Då jag sade dem, att deras gudar woro blott döda ting, började de tänka på, att det kunde bli fråga om, att deras gudar förlorade sin ära. En dag, då jag med en man talade om dessa gudars wanmakt, sade han mig, att det fans en fetishman, som kunde få sin gud att tala. Jag lofwade då, att, om denne fetishman komme till mig och finge sin gud att tala, så att jag kunde höra det, wille jag betala honom 200 tygpackor (ett oerhördt pris). Flere män försäkrade mig, att han kunde detta, ty de hade med egna öron hört hans afgud tala. En bland dem gick genast till mannen och omtalade för honom, hwad jag hade lofwat. Han swarade, att han wille komma efter twå dagar. Folket wäntade på att få se utgången, men han war wisare än Baals profeter, ty han kände sin guds wanmakt, och kom ej. Då de frågade honom, hwarför han ej kommit, sade han, att han hade glömt det, men att han skulle komma efter ett par dagar. Kanhända trodde han, att jag skulle börja frukta och taga mina ord tillbaka. Äfwen denna gång uteblef han. Jag talade sedan med honom sjelf och förnyade mitt löfte, och han lemnade oß för tredje gången med löfte om att komma. Några dagar derefter sade jag till folket, att de nu borde kunna se, att det warit endast bedrägeri. Konungens fetishman talade då om, huru den andre hade fått sin gud att tala. Han hade hållit honom mellan sig och folket samt börjat ett hwißlande läte och dermed fortfarit, tills det lyßnande folket tagit fetishmannens ord för att wara afgudens. Denne afgud ansågs kunna uppenbara, hwem som är orsaken till att någon dör, hwem som har stulit och sådant mer. Genom att blott nämna ett namn hade fetishmannen kunnat bringa hwem han wille att taga förgift. Tre af de mest tänkande bland folket insågo nu, att mannen war en bedragare, och miste all fruktan för sina gudar. De andra wille aldrig mer tala om denna händelse. De skämdes för sina gudar.

Om söndagarna bruka wi hafwa möten här wid stationen; nyligen kommo inemot 60 åhörare. Det är swårt att tala så enkelt, att de kunna följa med. Jag tror derför ock, att det wore olämpligt att predika för folket här, ty de skulle ej kunna fatta, hwad som sades. Under samtal deremot kan man rätta, hwad som mißförstås. De äro i sanning barn till förståndet i ting, som röra själen och Gud, och de böra derför äfwen behandlas som barn, när de underwisas.

Motstånd saknas ej. De, som hafwa något att förlora genom en omstörtning af den gamla widskepelsen, äro nog på sin wakt för att hindra oß. De gamla, tusen sinom tusen gånger begagnade lögnens wapen brukas här så wäl som i de så kallade kristna landen, hwilket gifwer till

känna, att denna werldens gud är den samme här som der. För att få folket att ej gå och höra oß utspredo wåra fiender det ryktet, att man wid de andra stationerna betalade dem, för att de kommo och hörde Guds ord. Detta hade werkan till en tid, men folket glömde det så småningom. Bedjen för oß!

Eder ringe N. Westlind.

Min helsa är nu god. Hwad barnen angår, så är det bäst att wänta, tills Herren öppnar en dörr för oß att hafwa dem. Jag tror, att han will göra det utan wårt åtgörande. Mr Butcher, en baptistmissionär, har nyligen dött.

D. S.

---

2. Ryssland.

Baku den 22 januari 1884.

"Såsom han älskade de sina, som woro i werlden, så älskade han dem in till ändan."

Med denna saliga förwißning, att, såsom Herren hitintills älskat oß och på oß bewisat sin kärlek, skall han ock allt framgent älska oß och på oß bewisa sin kärlek, få wi fortsätta det nu påbegynta året. Derför kunna wi ock med gladt mod gå alla de strider till mötes, som detta år medför, wetande, att segerfursten Jesus går före oß, och att wi få följa segrande i hans spår.

Så wäl den ryska som den swenska julhelgen är nu öfwer, och, Herren till pris, få wi säga, att wi haft det öfwer all förwäntan ljufligt. Många tillfällen hafwa gifwits, då wi fått komma tillsammans omkring Guds ord. Den swenska juldagen samlades wi i wårt hem, och det kändes i sanning saligt att i anden få göra fällskap med de många der hemma, som då sjöngo Herren lof för hans outsägliga gåfwa. Många, som då hade önskat närwara, woro emellertid af arbete hindrade att komma. Under ryska julen woro wi bjudna att gästa hos ett par swenska familjer i swarta staden. Wi foro ut till dem julaftonen. Älfwen wåra tyska barn woro med. Öfwerlyckliga woro dessa, då de fingo tända ljusen i julgranen samt mottaga julklappar. Flickan fick ett klädningstyg och gossen två omgångar kläder samt ett halft dussin linnen. Juldagsmorgonen kl. 6 samlades wi omkring Guds ord i wår lilla bönesal i swarta staden, der wi för en stor åhöraresskara fingo frambära ewiga lifwets ord. Salen war upplyst af många ljus. Det war nog den första julotta, som här blifwit firad på detta sätt, ty hwarken tyskarna eller ryssarna hafwa brukat samlas till gudstjenst juldagsmorgonen. Då jag jemför denna julhelg med den förra, som wi här firade, ser jag åter sanningen bekräftad af dessa Herrens ord: "Mitt ord skall icke återkomma fåfängt." Herren ware lof derför!

Dagarna före jul ingick en af de swensktalande härstädes inom ewighetens område. Han war en fräck bespottare af Gud och en af dem, som warit mest förbittrade på wår werksamhet. Han föll — sannolikt under rusigt tillstånd — från sin wagn ned i gatan och skadade sig så illa, att döden följde. Då jag fick denna underrättelse, runno mig i sinnet Asafs ord: "Huru de i ett ögonblick blefwo intet, förswunno och fingo en ända med förskräckelse" (Ps. 73: 19) samt: "Hitintill skall du gå men icke widare." Jag tror, att denna händelse blef en warningspredikan för mången.

Nu har jag åter begynt min skola. Herren uppehåller oß och gifwer oß, hwad wi behöfwa. Wi förena oß i de hjert-

ligaste helsningar till alla Jesu wänner samt önska fortfarande bliswa burna på bönens armar. Eder ringe

Ad. Lydell.

P. S.

Alla dem, från hwilka jag haft glädjen mottaga bref, som ännu icke hunnit beswaras, will jag på detta sätt säga ett hjertligt tack. Det är godt att, på det sätt man kan, få wara hwarandra till uppmuntran under främlingskapets tid.

D. S.

Petrosawodsk den 26 jan. 1884.

Frid i Jesus.

"Lofwad ware Herren dag ifrån dag! Han bär wåra bördor. Gud är wår hjelp."

Så sjöng David på sin tid, och så har Guds folk under alla tider sjungit. Och för den sången stämmas äfwen wåra hjertan, då wi warda stilla wid Herren och gifwa akt på, huru han wårdar sig om oß. Hwarje dag låter han oß se nya bewis för sin trofasthet. Lofwadt ware hans namn derför!

I tanke, att det kunde intressera wännerna der hemma att ytterligare höra något från oß, wilja wi åter sända några rader.

Herren har fortfarande uppehållit wåra krafter, så att wi kunnat fortsätta arbetet med ryska språket, i hwilket wi nu alla gemensamt få underwisning. Äfwen har han gifwit oß tillfällen att utså ordets ädla säd. Som wi icke kunna språket, hafwa wi dock ej ännu fått samtala med menniskorna om de ewiga tingen utan hafwa måst inskränka oß till spridning af småskrifter och nya testamenten. Nästan hwarje söndag hafwa wi haft hos oß finnar, för hwilka br. Lindgren läst, och med hwilka han talat och bedit på deras eget språk. Med ryssar, som besökt oß, hafwa wi fått sjunga åtskilliga af Sankeys sånger, öfwersatta på deras språk. Herren wälsigne sitt ord så, att, ware sig det förkunnas genom läsning, sång eller samtal, det må finna inträde i deras hjertan, som höra, och der bliswa till wälsignelse! Liksom öfwer allt bland menniskor, hwilka wandra i okunnighet om Gud, får man ock här se, huru de sträfwa och arbeta för att kunna genom gerningar tjena honom och göra sig behagliga för honom. Hwarje dag är gudstjenst i kyrkan, och rätt ofta förekomma större eller mindre helgdagar. Sådana äro t. ex. de kejserligas namns- och födelsedagar äfwensom de högtider, som firas till minne af skyddshelgon o. dyl.

Nu hafwa wi upplefwat en julhögtid i Ryßland. Wißt war det för oß i det yttre mycket olika här mot hemma i Swerige, men i wåra hjertan fingo wi dock erfara, att wi hade samma Gud och samma glädje äfwen här. På julqwällen firade wi Herrens måltid. Det kändes dyrbart att få sitta ned omkring det af Herren rikt dukade bordet och bespisas af de himmelska rätterna. Äfwen war det glädjande för oß att samtidigt med de dyra wännerna i Swerige få uppstämma lofsånger till Herrens ära. Fastän skilda, woro wi dock i anden tillsammans.

Som ryssarna äro tolf dagar efter oß i tidräkningen, hade de sin juldag först på wår trettondedag. Före jul hade de den s. k. julfastan, hwilken räcker sju weckor, och under hwilken de afhålla sig från att äta kött, mjölk, ägg o. dyl. På trettondedagen firas den s. k. jordanfesten, ett minne af Jesu dop i Jordan. Efter gudstjenstens slut tågade då en skara af tusentals personer ned till sjöstranden,

der en wak war upphuggen i isen. Sedan presterna, som stält sig omkring waken, läst och sjungit, doppades ett kors tre gånger i wattnet. Dropparna från det doppade korset upphemtades på ett fat, hwarifrån de sedan stänktes på det omkring stående folket. Som jag stod nära intill, fick äfwen jag några droppar af wattnet. Då korset för tredje gången uppdragits ur waken, hoppade ungefär tio män och en qwinna ned i det isbemängda wattnet för att, såsom det sades, rena sig från sina synder. Som det då war omkring tjugusex grader kallt, och de endast hade på sig tunna underkläder, sågo de rätt kulna ut, då de kommo upp på isen. De hade bindlar under armarna för att hindras från att komma under isen. Med mycken ifwer trängdes folket omkring det inwigda wattnet, somliga för att i medförda kärl hemta hem deraf, andra åter för att twätta sig i det samma. Från stranden gick man åter till kyrkan, der folket än en gång beständes, och de församlade fingo kyssa ett kors, hwarefter man åtskildes.

På ryssarnas juldag samt söndagen före jul woro bröderna Karlsson och Sjögren till en by en mil utom staden. Ehuru främmande blefwo de på det wänligaste sätt mottagna och bespisade. Så wäl bland husfolket som bland deras gäster utdelade bröderna skrifter och hade just slutat dermed, då presten kom dit för att döpa ett barn. Till deras förwåning satte han sig ned och läste en skrift, hwilken han sedan inför de öfriga witsordade såsom god. Efter detta läste folket med större trygghet de skrifter, wi gåfwo dem. Till en der boende äldre qwinna, som längtade efter frälsning, fingo bröderna äfwen tala lifwets ord.

För åtta dagar sedan woro broder Lindgren och jag ute till en annan by. Äfwen wi blefwo wänligt mottagna. Då jag kommit in i ett hus, och de sågo, att jag war wåt om fötterna, bjödo de mig strax taga af mig skor och strumpor samt krypa upp på ugnen och torka mig. Som jag war frusen, antog jag deras anbud och kröp upp på ugnen, der jag snart fick sällskap af husfadern. Hos denna familj bodde wi under natten. De woro finnar. På qwällen kommo åtskilliga ryssar och finnar dit, med hwilka wi fingo läsa, sjunga och samtala om de ewiga tingen, så godt wi kunde. Påföljande dag besökte wi några, hwilka den föregående aftonen bedt oß derom, hwarefter wi återwände hem.

Herren wälsigne sitt ords sanningar och bringe dem till mångas hjertan, att de der må gro och bära frukt till ewigt lif!

En hjertlig helsning från oß till alla wännerna. Bedjen för oß!

Eder ringe L. F. Hammarstedt.

Bibelspridningens wälsignelse.

Det britiska och utländska bibelsällskapets sista årsberättelse är widlyftig och innehållsrik. På 328 sidor gifwer den oß en storartad öfwerblick öfwer sällskapets werksamhet, hwilken sträcker sig till en mängd olika land. Och öfwer allt wisar sig den himmelska säd, som utsås, gro och skjuta upp, så att genom den samma här en sekelgammal byggnad sönderspränges, der ett nyß uppodladt fält gifwer rika skördar, samt lif och rörelse allestädes frambringas. När man ser ware sig på den stora werldskartan eller på de små specialkartorna, som äro bifogade årsberättelsen, will man gerna tro,

att man här står inför det på en gång största och wigtigaste af alla missionssällskap. Sistlidet år utsändes ensamt från bibelhuset i London 1,542,413 exemplar, från de andra upplagen tillsammans 1,422,223 exemplar eller sammanlagdt 2,964,636 exemplar af de heliga skrifterna. Antalet biblar, testamenten, evangelier, psaltaren och andra mindre delar af bibeln, som sedan sällskapets bildande blifwit utspridda, belöper sig till 96,917,629.

När nu dertill kommer, att det amerikanska bibelsällskapet under sista året spridde 1,676,232 exemplar (42,083,816 sedan deß bildande), det skotska bibelsällskapet 481,166, det irländska 57,513 exemplar, samt att deßutom en mängd andra liknande sällskap, såsom tyska, schweiziska, ryska m. fl. finnas, så kan med säkerhet antagas, att under det senast förflutna året omkr. 6 millioner heliga skrifter blifwit satta i omlopp.

Men få wi också glädja oß öfwer dessa siffror? En troende teolog har till Luthersjubileet offentliggjort en lärd afhandling med titel "Luther och skriften", i hwilken han något spefullt frågar, hwad wäl Luther i wåra dagar skulle säga om sättet för bibelspridningen och i synnerhet om det sätt, hwarpå engelsmännen bedrifwa och understödja den. Han anser, att det är en öfwerdrift och alldeles olutherskt, när wåra dagars protestanter sätta såsom den evangeliska kyrkans hufwuduppgift det största möjliga utbredandet af den heliga skrift och ifrigt påyrka "bibelkunskap i skolorna", bibelläsning i hemmen och dylikt. I åtskilligt kan han wäl hafwa rätt, men wi fråga: Hwad blefwe det af wår kristendom, wår kyrka, wåra skolor, wår inre mission och äfwen af hednamissionen, om wi ej åter och åter komme tillbaka till bibelordet, läste det, lärde det, underwisade deri och utbredde det!

De bästa stunderna i wåra lif hafwa dock warit de, som wi tillbragt under begrundande af Guds ord eller i broderligt samspråk om något bibelställe. Och hwarje nytt framsteg under wår wandring i Kristi efterföljelse, har det icke nästan alltid föranledts af ett djupare försänkande i det ena eller det andra stycket af Guds ord, öfwer hwilket för oß ett nytt ljus uppgått. Och hwad är upphofwet till alla de lifsrörelser, som ständigt likson friska wårslägtar blåsa öfwer den ena eller den andra delen af Kristi kyrka? Har det ej nästan alltid warit ett förnyadt studium af den heliga skrift, som upplifwat de troende och gifwit dem ny kraft! Och huru otaliga äro ej de tillfällen, då till och med i de katolska och hedniska landen enskilda personer genom läsningen af den heliga skrift blifwit wäckta och förda till tron!

Se här särskildt några exempel på bibelordets werkningar i hednaland!

I maj 1882 återwände den bekante missionären Börresen till sin station Ebenezer från en resa till Assam, der han besökt några santalkristna. På wägen blef han tilltalad af en ung brahmin, hwilken han i mars 1881 hade skänkt ett nytt testamente. Ynglingen hade det nu med sig och berättade för missionären, att han redan flere gånger läst igenom evangelierna och apostlagerningarna. För närwarande hölle han på med epistlarna. I boken hade han sett, att han måste låta döpa sig i Herren Jesu Kristi namn för att få syndernas förlåtelse; derför längtade han nu mycket efter dopet. Såsom det syntes, hade lekamlig nöd med-

werkat till att draga denne brahmins hjerta till Herren. Han hade nemligen genom sjukdom förts till grafwens rand och såg mycket eländig ut. Emellertid hade han redan börjat att för hinduer och muhamedaner aflägga witnesbörd om den lefwande Guden, arma syndares frälsare. Underwisning af någon menniska hade ej kommit honom till del; hans enda läromästare hade warit det nya testamentet. En tid derefter döptes han af en infödd missionär, pastor Siram.

För några år sedan ombesörjde bibelsällskapet, att hwarje skola i hela Bengalen erhöll en bibel. Detta har, såsom man lätt kan förstå, haft wälsignelse med sig. Så döptes nyligen i Kalkutta en hedning, hwilken såsom lärare i en af dessa skolor gjorts uppmärksam på "den stora boken" och börjat läsa deri. Senare hade han sammanträffat med några missionärer och hört dem predika, och bibelläsningen samt det muntligen förkunnade ordet hade werkat på hans hjerta, så att han nu war en kristen.

I Telugulandet har, jemte många andra sällskap, äfwen den lutherska generalsynoden från Amerika en blomstrande mission. En del af denna, i Palnaddistriktet, förestås redan af en infödd lärare, pastor John. Denne berättar om en märkwärdig förändring, som inträffat med en man, hwilken förut häftigt förföljt de kristna. Mannen hade såsom domare i orten länge gjort sig ett nöje af att plåga och förtrycka de få kristna i byn Ramapuram. En gång anklagade han dem falskeligen, lät sätta dem i stock och uppmanade dem derpå att anropa sin Gud om hjelp eller ock gå till sina lärare för att få hjelp af dessa. En annan gång fråntog han flere af dem genom en rättegång deras hus och beröfwade andra deras dagliga bröd, i det han hindrade dem från arbete. En gång dref han det så långt, att de stackars kristna för att undkomma honom måste midt i natten fly till missionärens hus.

Men allt detta war ej nog för den fiendtlige mannen. Han wille äfwen bewisa, att de kristnas tro wore fåfäng. För detta ändamål köpte han sig ett testamente, en psaltare och en biblisk historia. Han hade dock ej länge forskat i dessa böcker, förr än hans samwete waknade och dref honom att — äfwen midt i natten — skynda till missionären för att bekänna sina synder och bedja dem om förlåtelse, som han förolämpat. De kristna måste efterstickas och uppgifwa för honom, hur stor den förlust war, som de lidit genom hans tillskyndelse. Derpå betalade han dem allt. Ja, såsom en underpant på, att han i framtiden ej wille skada den lilla församlingen, öfwerlemnade han till missionären en summa penningar. Då han tillfrågades, hwad som så plötsligt förändrat honom, swarade han, att när han wid läsningen af det nya testamentet kommit till detta ställe: "Wo dem, genom hwilka förargelse kommer", hade detta ord förskräckt honom så, att han icke kunnat handla annorlunda än som nu skett.

Sedermera hafwa ännu flere hedningar i den trakten börjat läsa Guds ord, och den lilla församlingen uppbygger sig nu i frid.

En adelsman från Korea, Ridschutei, förskaffade sig under en resa till Japan en kinesisk bibel, som han började att flitigt studera. Guds ord blef sedan hans största skatt. Och hwad hade han då läst i bibeln? I början förklarade

han på tillfrågan, hwad som i bibeln mest intresserade honom, att i denna bok allt wore af intresse. Men något senare, då han inför en församling af japanska kristna höll ett litet föredrag, yttrade han, att han nu funnit det allra dyrbaraste stället i den heliga skrift, och att han deri hade sin glädje. "Blifwen i mig och jag i eder", dessa Jesu ord hade han walt till text, och deröfwer talade han ungefär följande: "Detta ord anser jag wara den allra wigtigaste af skriftens sanningar och trons nyckel. Huru wigtigt det är, framgår redan deraf, att Kristus så ofta åter upprepar det i sina samtal med lärjungarna. Han wisar oß derigenom, att det finnes en gemenskap mellan Gud och menniskan, och att tron är den kristna religionens hufwudfordran. Så länge Jesus war på jorden, underwisade han sina lärjungar personligen, och de mottogo sanningen från hans läppar; men nu äro wi hänwisade till att med all flit läsa de heliga skrifterna, och, i samma mån som wår kunskap i dem wäxer, skola wi också tillwäxa i tron. Wår Gud är såsom tonen i en klocka. Om man slår på klockan, gifwer den ljud ifrån sig. Ett sakta slag frambringar en swag ton; så ger ock en swag tro blott ringa frukt. Den som will ega mycket, måste bedja om mycket, ty det skall ske oß efter wår tro. Wi behöfwa ej söka efter Gud någonstädes utom oß sjelfwa. Genom tron få wi mottaga honom i wåra hjertan, och så blifwa wi wissa om wår frälsning. Det är en stor förmånsrätt för de kristna, att de ej **ensamma** måste utkämpa striden med satan. Genom den helige Andes biständ, icke genom sin egen kraft eller wishet, blifwa de bewarade. Buddahs religion låter menniskan kämpa allena. Den hänger upp en stege i molnen och uppmanar menniskorna att klättra derpå in i himmelen. Kristendomen är en lätt wäg och den sanna wägen, under det att Buddhas religion icke blott är swår utan också falsk."

Det är naturligtwis lätt att anmärka åtskilligt mot denna lilla predikan och att deri finna frön till många swåra willfarelser. Men de äldre kristna och missionärerna i Japan hafwa redan gjort sin koreanske wän uppmärksam på dessa faror, så wäl som på bristerna i hans kunskap. Och stort är det ju emellertid, att en man, som ännu för ett år sedan war alldeles obekant med kristendomen, på ett par månader lärt sig så mycket ur den dyra bibeln, ur den bok, om hwilken tusenden i till namnet kristna land icke ens wilja taga någon kännedom. Ännu alltjemt anwänder han både sin tid och sina krafter nästan uteslutande till att studera den heliga skrift. Nyligen blef han erbjuden en hög aflöning, om han wille arbeta två timmar om dagen i utrikesministeriet; men Ridschutei lät ej öfwertala sig. Han ansåg sig hafwa ett wigtigare arbete och kunde ej gå in på förslaget. Detta "wigtigare arbete" är öfwersättandet af nya testamentet till hans modersmål. Mot slutet af juli sistl. år hade han hunnit till Marci 6:te kapitel. Wid denna tid gjorde en katolsk prest, som sjelf warit på Korea och förträffligt talar språket, ett försök att afhålla honom från bibelstudiet och gemenskapen med de kristna. Men efter en tre timmars diskussion måste denne skamsen draga sig tillbaka.

En japansk kristen i Osaka hade en slägting, hwilken werkade såsom läkare i

Bingo. Åt denne gaf han — för ungefär 2 à 3 år sedan — ett exemplar af de fyra evangelierna och apostlagerningarna. Hela nya testamentet war då ännu ej färdigt. Men läkaren bekymrade sig ej om böckerna utan lät dem ligga obegagnade i ett skåp. De skulle dock ej ligga der för alltid. Mannen hade en liten dotter, O'Tadsu, och denna war mycket wetgirig. Så träffade hon en dag, då hon letade efter nya böcker, på de wackert inbundna evangelierna. Hon började läsa i dem och fängslades i hög grad af innehållet. ehuru hon icke förstod allt. Åter och åter läste hon i dem, och ofta låg hon waken om nätterna för att öfwertänka, hwad hon läst. Mer och mer längtade hon efter den glädje och frid, hwarom evangeliet talar.

Då hon war 15 år gammal sändes hon för att få widare utbildning, af sin fader till den nämda slägtingen i Osaka. I dennes hem hölls regelbundet husandakt, och då wid dessa tillfällen husfadern sjelf wille förklara det lästa för sin unga slägtinge, gjorde hon honom sådana frågor, att han icke nog kunde förwåna sig deröfwer. Snart fick han weta, huru hon fått en sådan insigt i nya testamentet, och då skaffade han henne en kinesisk bibel, så att hon skulle få läsa äfwen gamla testamentet. Hon hade nemligen lärt sig ej blott japanska utan äfwen kinesiska, hwilket språk de japanska flickorna eljest mycket sällan kunna. Häraf hade hon nu stort gagn. Hon kunde ej läsa sig trött på de sköna berättelserna, och snart hade äfwen hon funnit den glädje och frid, hwarom det så ofta talas i den heliga boken. Slutligen skref hon till sina föräldrar och bad om tillåtelse att få låta döpa sig. Och se, föräldrarna gåfwo henne icke allenast sitt bifall utan skänkte henne äfwen en ny, wacker drägt, som hon skulle bära wid dopet, "på det att, om hennes själ blefwe renad, äfwen hennes yttre måtte wara wäl prydt".

Något om hinduernas gästfrihet och husliga lif.

(Ur en uppsats af missionär Mayr.)

Under en resa i Indien kom jag en eftermiddag till en by, der jag skulle rasta. Jag lät körswennen hålla framför byskolan, kröp ur oxkärran och trädde in i skolan för att söka skydd mot de brännande solstrålarna. Körswennen spände ifrån oxarna, band dem med tömmarna wid wagnsstången, tog en del halm ur wagnen och kastade framför oxarne, hwilka lade sig makligt ned och läto fodret wäl smaka sig.

Under tiden hade skolmästaren mycket höfligt wälkomnat mig, skaffat mig ett slags stol och bedt mig sitta ned. Jag samtalade med honom om byn och om skolans angelägenheter. Några och trettio gossar samt ett par flickor woro tillstädes, hwilka alla enligt landets sed sutto på golfwet med korslagda ben, några på egna små mattstycken. De tycktes med stor ifwer läsa på sina lexor, sedan läraren genom någon kraftansträngning och åtskilliga swängningar med sin käpp lyckats bringa dem till stillhet efter den rörelse, som uppstått wid mitt inträde. På hans kommando gjorde de alla en gemensam helsning för gästen, derwid så tillgick, att de förde högra handen till pannan och böjde sig något framåt.

Underrättelsen om att en hwit främling kommit till skolan spridde sig snart genom hela byn, och en mängd folk, deri-

bland byns myndigheter, samlades wid skolan. De sist nämda helsade mig wördnadsfullt och slogo sig ned på marken på något afstånd från mig. De hade medtagit åtskilliga förfriskningar för främlingens räkning, nemligen mjölk i ett slags kruka af messing samt frukter och socker på en messingstallrik. Detta gjorde de alldeles sjelfmant och utan att wänta någon betalning eller gengåfwa. Om jag hade i fråga satt att gifwa dem något i ersättning, skulle jag blott hafwa gjort dem ledsna eller wisat mig hafwa föraktat deras gåfwa. Derför tog jag med tacksamhet emot deras skänker. Frukterna gjorde mig intet bryderi, ty dem kunde jag ju taga med handen och äta. Men hur skulle jag kunna dricka mjölken utan att i folkets tycke bära mig illa åt? Jag wisste nemligen, att hinduerna, när de dricka, aldrig föra kärlet till sina läppar. I stället luta de då hufwudet alldeles bakåt, så att det kommer i wågrät ställning, hålla kärlet med högra handen (den wenstra anwändes blott för göromål, som anses mindre renliga) midt öfwer den widöppna munnen och låta så drycken rinna ned i munnen. Häruti äro de mycket öfwade. Men hur skulle jag, stackare, som icke hade någon wana wid sådant, nu bära mig åt? Om jag satte kärlet till läpparna, så orenade jag det samma och sårade det beskedliga folket, och det hwarken kunde eller wille jag. Derför grep jag mig hjeltemodigt an, lade hufwudet bakut, lyfte upp mjölkkrukan och började på indiskt wis låta mjölken rinna. Men se, minst hälften af den sköna, söta mjölken rann ned innanför min skjortkrage, så att jag måste afbryta försöket och helt skamsen sätta ifrån mig krukan, owiss, hur jag nu skulle bära mig åt. De flesta af de närwarande logo medlidsamt, men den förståndige skolmästaren bröt tystnaden med dessa ord: "Kære herre, wi weta wäl, att ni icke kan förstå er på att dricka på wårt wis. Sätt ni derför kärlet till munnen, såsom ni är wan wid." Detta lät jag icke säga mig två gånger utan drack med god smak min mjölk på europeiskt sätt. Innan jag sedan skildes från det gästfria, wänliga folket, höll jag en bibelstund och predikade evangelium för dem.

Hinduerna äta icke tillsammans med personer af andra kaster och kunna heller ej förmås att äta af mat, som en europé tillredt. Men om en sådan ber dem om litet mat, anse de det för en ära att få lemna fram, hwad de hafwa, och fröjdas öfwer, att en europé icke håller sig för god att äta af deras tarfliga spis. I sina kök släppa de dock icke in någon europé och låta ej heller en sådan widröra deras kokkärl. Ej heller skulle de kunna förmås att sjelfwa äta tillsammans med en utländing. När de skola äta, tillsluta de dörrarna för att icke bli sedda af någon utan få wara fullkomligt ostörda. Först twätta de mycket noga ansigtet samt händer och fötter och lossa på kläderna, så att dessa icke sitta hårdt åt höfterna. Derefter sätta de sig med korslagda ben på det wäl rengjorda golfwet eller på en matta framför ett mycket wäl afdammadt stort bord, på hwilket ris och grönsaker äro upplagda. Bredwid står ett kärl med watten. Wenstra armen lägges ned, och de äta blott med den högra handen. Med tre fingrar taga de nu något ris, som hoprullas i små kulor, i hwilka litet kött, fisk eller grönsaker inbakas. Sedan dessa kulor doppats i skarp sås, inkastas de i munnen, utan att läpparna beröras

af fingrarna. Den wenstra handen nyttjas på sin höjd till att bortjaga flugor och mygg från maten. De, som äro hedningar, bruka wid twättningen före maten med wigd aska draga wissa streck på pannan, bröstet och öfwerarmen samt under anropande af afgudarna sätta sig ned att äta. De åter, som äro kristna, bruka, sedan de satt sig ned på marken för att äta, bedja en bön, derunder de betäcka ögonen med högra handen. Det europeiska sättet att äta med knif, gaffel och sked synes hinduen orent och obehagligt, derför att de nämda redskapen, om wi så få kalla dem, ju alltid komma i beröring med spotten i munnen. Om en hindu kommer på besök till en europé, medan denne håller på att äta, smyger han sig ut på tå för att icke störa. Är man då nära bekant med honom och beder honom sitta ned i rummet, tills måltiden är slutad, ser man, att han sitter liksom "på nålar", derför att han måste så öppet betrakta den ätande. Finge han stå bakom ett förhänge och genom något litet hål titta på denne, funne han det säkerligen rätt roligt. Att i en europés eller i andra främmande hinduers närwaro taga sig en dryck wore för en hindu en pina; han springer derför bort i ett hörn, wänder ryggen till och förtär der sin dryck. Att dricka i främlingars närwaro, synes honom nemligen skamligt.

Då jag warit omkring ett år på missionsfältet, blef jag kallad att predika i en trakt på några mils afstånd från missionsstationen. Bland der warande kristna war en gammal man, sekreterare wid en engelsk domstol. Denne war mycket noga med regelmessiga kyrkobesök och höll god, kristlig tukt i sitt hus. Bredwid hans bostad hade man af infödingarna hyrt ett litet hus, i hwilket nu den lilla församlingen hade kommit tillsammans. Efter gudstjenstens slut inbjöds jag af den nämde sekreteraren till aftonmåltid. På det platta taket till sitt hus hade han låtit föra upp ett bord och ett par stolar samt framsatt thé, mjölk, smör, bröd och frukter. Af detta bad han mig på det wänligaste taga för mig. Sjelf satte han sig bredwid mig för att samspråka, medan hans son ställde sig bakom min stol för att betjena mig. Jag war just icke särdeles hungrig, och detta gjorde, att, medan jag talade med min wärd, jag mycket långsamt bredde mig en smörgås; för den europeiska gästen war särskildt en knif framlagd. Sonen, som fått i uppdrag att passa upp på mig och som war angelägen att göra detta på bästa sätt, måtte hafwa tyckt, att det war allt för beswärligt för mig att tillreda smörgåsen, då han såg mig taga blott helt litet smör för hwarje gång och sedan långsamt stryka af detta på brödet. Han wille derför hjelpa mig, tog så i hast en annan brödskifwa, stack pekfingret djupt ned i smöret och bredde ett tjockt lager af detta på brödet, som han derefter artigt räckte mig med högra handen. Detta war ju wänligt och snällt gjordt, men wisst ryste jag litet, när jag betraktade smörgåsen. Hwad skulle jag dock göra? Inte wille jag såra den wänliga, tjenstaktiga gossen med att icke äta hans smörgås, utan det måste gå.

En annan gång kom jag till en tamulist posterpeditör för att döpa ett litet barn. Mannen war medlem af wår församling och ganska bildad. Med en aflöning af något öfwer 100 kronor i månaden kunde han anständigt försörja sin talrika familj. Han betalte ock sjelf min

reseckostnad. Att jag under besöket skulle bo och äta hos honom, föll af sig sjelft. Det war afton, när jag kom, och dopet förrättades strax. Sedan skulle jag äta qwällsward. Hela familjen war sysselsatt med deß tillredande, och allas tankar för tillfället tyckes wara uteslutande upptagna af att ställa till så trefligt som möjligt för mig. Det war werkligen rörande att se, huru dessa menniskor icke sparade någon möda för att öfwa gästwänlighet och det är med den hjertligaste tacksamhet jag nu nedskrifwer mina minnen af besöket hos dem. I allmänhet är det ingalunda behagligt för en europé att bo och äta hos hinduer. Man kan nemligen icke finna ett hinduiskt hus, som är fritt från ohyra. Med bästa wilja i werlden kunna icke hinduerna hålla dessa små plågoandar på afstånd, och i wåra skolor måste wi tidt och ofta taga till eld för att fördrifwa eller utrota dem. Ibland har jag tänkt, att dessa små djur dock icke torde wara så utan sin nytta, som man wanligen tror, åtminstone icke för hinduerna. De suga nemligen gerna blod och dermed äfwen ondt blod samt göra sålunda tjenst som åderlåtare. En mycket berömd och nitisk missionär från förra århundradet, som lär hafwa tålt dessa små djur i sin sofkammare, yttrade på tillfrågan af en wän, huru detta wore möjligt: "Jo, de wäcka mig så ofta om nätterna, och derigenom får jag mer tid till att bedja och arbeta." Men det är icke hwar man gifwet att lika willigt som denne missionär sofwa på hinduernas bäddar eller sitta på deras stolar. Widare är hinduernas spis så olika wår och så egendomligt kokt, att endast ytterst få européer hafwa smak för den samma. Dertill kommer, att, när hinduerna skola tillreda spis åt européer, de försöka laga den på europeiskt wis utan att förstå, huru derwid skall tillgå, hwaraf följden blir, att denna mat warder ännu osmakligare än deras egen.

Jag skulle nu, som sagdt, äta qwäll hos min postexpeditör. Efter sina förfäders bruk begagna hinduerna wanligen hwarken stolar eller bord, men många af dem hafwa dock nu mer skaffat sig sådana möbler. Särskildt är detta fallet med de mer bildade och dem som tillhöra de högre klasserna, ty dessa hafwa på regeringens embetsrum eller hos europeiska köpmän lärt sig att sitta på stolar. Äfwen en stor del af den uppwäxande ungdomen wänjer sig derwid i regeringens och missionens skolor. I det rum, som nu anwisades mig, funnos ock ett bord och en stol. Men nu wisste också min wärd, att hos européerna matbordet skall wara betäckt med en hwit duk, och derför wille han lägga en sådan på bordet, hwilket deßutom war wäl behöfligt, då bordet ingalunda såg snygt ut. Någon riktig bordduk fans emellertid icke i huset. Derför tog den käre postexpeditören från en krok wid fönstret ett sådant underklädе, som han annars brukade hafwa bundet om höfterna, och bredde ut det på bordet. Klädet war emellertid alldeles hwitt och nyß kommet ur twätten. Någonstädes hade han spårat upp och fått låna ett par tallrikar samt knif och gaffel, hwilka man kunde se icke på länge warit begagnade. De behöfde wäl twättas af litet, och detta skedde nu på det kläde, som mannen hade bundit kring höfterna och som hängde ned i långa weck. Tallrikarna buros sedan ut i köket, derifrån de snart åter inkommo och sattes på bordet, fyllda med ris och kurri (en skarp

sås), något grönsaker samt stekta köttstycken.

Nu skola wi litet se oß om i ett hinduiskt hus. Detta har rum på fyra sidor, så att man i midten har en fyrkantig, öppen gård. Så wäl på framsom bakſidan är det wanligen försedt med en stor öppen veranda. Den på bakſidan, är afsedd till förwaring af allehanda förråd, såsom ris, wed m. m., ja äfwen till bostad för kor eller getter, och från den samma leder en liten dörr ut till gården. På de andra twå sidorna äro tre eller fyra rum, alla med dörrar inåt gården. Taket hwilar på träpelare och bildar med dessa framför rummen en smal pelargång, så att man i regnwäder kan komma till alla rummen inom bygnaden utan att bli wåt. Man kan äfwen få se hus bygda på annat sätt.

Bredwid det rum, i hwilket jag satt och åt, låg ett annat rum och innanför detta köket. Der satt jag nu framför min tallrik med sin pyramidhög af ris och annat, och der bredwid stod den andra tallriken med det stekta köttet. Jag måste bekänna, att jag war något orolig för, hur det skulle gå för mig att få slut på allt detta. Min wärd stod bakom min stol, icke af nyfikenhet för att se på, utan för att få betjena mig. Till och med i hus, der det fins tjenare, skall en gäst, som man will ära, enligt ett fint hinduiskt bruk, icke passas upp af dessa, utan af huswärden eller en son i huset. Min wärds tjenstwilligket kunde jag märka äfwen på hans klädedrägt. Han bar nemligen icke sin söndagsdrägt utan hade aflagt sitt öfwerkläde och stod der endast om höfterna ombunden med ett skynke och med öfre delen af kroppen blottad, färdig att gå mig till handa. På detta sätt pläga hinduer wisa personer af högre samhällsställning sin wördnad. En uppmaning till min wärd att slå sig ned bredwid mig i stället för att stå bakom min stol skulle ha tjenat till intet, ja, endast förderfwat hans glädje. Att tala under en måltid anses för opassande. Gästen skall i lugn och ro intaga sin måltid och erhåller endast då och då en wänlig uppmaning att taga rikligen för sig. Wärden är ytterst uppmärksam för att iakttaga, om gästen är i behof af ware sig det ena eller det andra. Knapt hade jag ätit hälften af det stekta köttet, förr än en liten rörelse uppstod i huset, och strax derpå föll öfwer min axel ett nytt stycke kött ned på tallriken. Huru hade detta tillgått? Jo, min wänlige wärd, som fruktade, att det kött jag fått, skulle bliswa otillräckligt, hade gifwit sin son, som tjenstwilligt stod på tröskeln och wäntade, en wink, och denne hade ilat till köket, der hans syster stod i dörren, färdig att mottaga ordres. Sedan han hwiskat till henne, hwad som behöfdes, hade hon wändt sig till modern, som stod wid eldstaden, sysselsatt med kokning, och till henne framfört faderns begäran. Modern tog ett stycke kött ur grytan samt gaf det åt dottern. Denna räckte det till brodern, hwilken åter hastade tillbaka till sin plats och gaf det åt fadern, som försigtigt släppte ned det på sin gästs tallrik. Köttets förflyttande ur hand i hand kunde just icke wara så angenämt för mig, men hela saken utgjorde dock ett så ojäfaktigt bewis för dessa menniskors kärleksfulla wänlighet, att jag ej kunde annat än känna mig warmt tacksam emot dem.

Stockholm, Hemlandswännens tryckeri, 1884.

Bihang till Swenska Missionsförbundet N:o 2.

Redowisning

af till Swenska Missionsförbundet influtna gåfwomedel under december månad 1883.

Utan uppgifwet ändamål.

Från X 5 kr. Gm N. Fredricsson, Gusselby, fr. missionskretsen derst. 20 kr. Gm A. G. Jansson, Norn, Wikmanshyttan, fr. syfören. derst. 20 kr., af M. A. J. 5 kr., af enkan Stina Garell för sålda hattar 2 kr., fylln. 8 kr.; s:a 35 kr. Gm missionär N. F. Höijer insaml. gm kollekter under hans resor i Swerige 150: 30. Gm N. Olsson, Eslöf, fr. miss.-fören. derst. 100 kr. Gm S. Olsson, Sjöbylund, Striberg, fr. Holmshytte hemkrets 3 kr. Gm K. J. Tillman, Ås, fr. Julita miss.-fören. 15 kr. Gm Joh. Forsberg, Moline, Rock Island, fr. miss.-wänner derst. 195 kr. Gm P. G. Friman, Hudikswall, fr. brödrafören. derst. 250 kr. Gm E. J. Jonsson, Kaga, fr. miss.-wänner derst. 15 kr. Gm P. G. Friman, Hudikswall, insaml. i Tuna och Rå 6: 50. Gm C. J. Enggwist, Jönköping, Ölmstad, fr. en öresfören. derst. 15 kr. Gm Fr. Grufman, Stockholm, af O. Lindström, Näshulta, ett löfte till Herren 10 kr. Gm C. J. Nywall af Nilsson 5 kr., koll. i Örebro 12: 92, d:o i Skenninge 5 kr., d:o i Wennersborg 5: 52, d:o i Romelanda 24: 05, ur en sparb. i Jonstorp 4: 18; s:a 56: 67. Gm E. Pettersson, Örebro, koll:r fr. brödrafören. derst. 62: 69.

För yttre missionen.

Gm Joh. Lindholm, Bofors, koll. d. 25 nov. i Björtorps missionshus 9: 35. Gm L. Jansson, Sutterhöjden, Geijersdal, 10: 25. Gm E. J. Grundin, Marma, fr. miss.-fören. derst. 10 kr. Gm Fr. Engelke, Halmstad, 25 kr. Gm C. J. Högberg, Sollefteå, ur husets sparbössa 12 kr. Gm N. Fimberg, Sollefteå, ur husets sparbössa 12 kr. Gm L. E. Andersson, Indor, Wämhus, 10 kr. Gm E. Swensson, Istaby, Mjellby, af onämd 50 kr. Gm J. Hellgren, Sundswall, fr. H. Iversen 5 kr. Af onämd, Lidingö, 7 kr. Gm A. Andersson, Tisenhult, Ötorp, fr. mellersta Skedewids församl. 15 kr. Gm A. Johansson, Wapelnäs, Swartwik, af E. O. Lund, Wapelnäs, ett löfte Herranom 3: 50, koll. i Nyhamns bönehus d. 24 okt. 4: 19, d:o i Wapelnäs d. 28 okt. 7: 32, insaml. wid församl. enskilda möte d. 3 nov. 4: 1, ur P. T. Forsbergs ettöreskassa 28 öre, af J. Granlund, Nyhamn, 40 öre, M. Sellqwist, Skottsund, 25 öre, gm ett wad 5 öre; s:a 20 kr. Gm L. Göransson, Gefle, gm E. Ersson, Elfkarlebyhodarne 15 kr., gm Sjöberg, Hamrånge, 10 kr., gm Hansson 10 kr.; s:a 35 kr. Gm A. J. Andersson, Härsnäs, Sya, fr. Härsnäs miss.-fören. 12 kr., ur Elisabets sparbössa 3 kr.; s:a 15 kr. Gm Westerlund, Stockholm, gm L. Eriksson ur en sparkassa på en syfabrik 12: 50. Gm P. Jansson insaml. på miss.-böneft. i Hökhufwud 15 kr. Gm Lilla Swenska Barntidn., Jönköping, gm Fr. Th. Hogman fr. sönd.-skolb. och wänner i Mjölby till hednabarn 10 kr. Gm A. Wennsten, Karlstad, fr. miss.-fören. derst. 25 kr. Gm O. Olsson, Långsjö, Born, 7: 50. Gm A. Johansson, Idenor, Wij, fr. friförsaml. i Idenor 34 kr., fr. onämd, Sågtäckten, 1 kr.; s:a 35 kr. Gm Joh. Lindberg, Säffjö, Ljunga, ur lille Martins sparb. till hednabarnen 2 kr., af Karl i Öen 5 kr.; s:a 7 kr. Gm E. Pettersson, Örebro, ur de eländas sparb. 4 kr. Gm P. Olofsson, Tönnänger, Holmsweden, koll., upptagna under 1883 wid böneft. i Skogs församl. 150 kr. Gm A. Långberg, Marma sågwerk, Bergwik, koll. fr. Marma miss.-fören. 50 kr. Gm J. Jansson, Nora, Gullsmyra, fr. Nora kristl. miss.-församl. kollekter insaml. under 1883, 170 kr., af onämd 5 kr.; s:a 175 kr. Gm L. G. Larsson, Westanå, Wäse, fr. Wäse miss.-fören. 50 kr. Gm L. P. Pettersson, Sjölun, Lunda, fr. några missionswänner i Lunda 10: 10. Gm H. Nordquist, Norunga, fr. brödraförsaml. derst. 40 kr. Gm C. Stolt,

Strö ja, fr. w:r i Börje 57 kr. Gm A. Eriksson gm Eliason af en syster i Trelleborg 4 kr., gm Frisk af C. Eriksson, Moßtorp, 10 kr., af "Dalbrita" 2 kr., gm fröken Wallman fr. Skeppsta öresfören. 10 kr., gm Sundberg fr. barnens fören. i Gnesta 5 kr., af madam Nilsson, Tystberga, 10 kr.; s:a 41 kr. Gm A. Nyman, Segmon, Segoltan, kollekter insaml. i Eds miss.-hus 100 kr. Gm J. F. Åberg, Hedemora, fr. miss.-fören. derst. 45 kr. Gm P. J. Wiberg, Öster-Fernebo, af F—d 5 kr., G. Ö—k 1: 20, A. Maria —m 3: 23, koll. 20: 41, fylln. 16 öre; s:a 30 kr. Af insaml. på miss.-böner i Glafwa under 1883, 30 kr. Gm K. Helgesson, Ahlstad, fr. arb.-fören. derst. 50 kr. Gm S. Winslow, Malmö, fr. Malmö missionssällskap 365: 84, af Flädie 20 kr.; s:a 385: 84. Gm J. Hellgren, Sundswall, fr. Nacka syfören. å Alnön 35 kr., af onämd derst. ett löfte åt Herren 5 kr., dito af onämd fr. Mon 2 kr.; s:a 42 kr. Gm P. C. Österberg, Heby, insaml. wid Joh. Pierros begrafn. d. 1 dec. 4 kr. Gm Joh. Lindholm, Bofors, fr. Linnebäck ett löfte åt Herren 5 kr. Gm N. F. Graflund, Winslöf, af Johanna Persson i Kronetorp 5 kr. Gm K. A. Larsson, Grenna, Tuggarp, fr. missionsw:r derst. 25 kr. Gm Zakarias Augustsson, Utterstad, 6 kr. Gm Carin Norström, Hedemora, 10 kr. Gm N. F. Graflund, Winslöf, gm P. Nymansson fr. Skepparslöfs arb.-fören. 40 kr., fr. Nils Persson i Westerstad 4 kr.; s:a 44 kr. Gm F. O. Ahlqwist, Smögen, fr. Guds förs. derst. 5 kr. Af H. W. 15 kr. Gm C. J. Nywall fr. Skogskärr 2: 10, Häggenäs 14: 75, Karlanda 28: 30, af O. J. Am—d 2: 50; s:a 47: 65.

För missionen i Afrika.

Gm E. Eriksson, Skoby, fr. Bolsta och Myssinge syfören. till miss. i Kongo 40 kr. Gm K. Schelin, Högforssen, fr. missionswänner wid Stöpaforß, Sunne, till missionär Westlind för inköp af ett hednabarn 50 kr. Gm O. Halfwarsson, Lindesnäs, Näs, till miss. i Kongo af A. Berg 10 kr., Arwid Berggren 5 kr., O. H—n 5 kr.; s:a 20 kr. Af Sophie G. i W. till miss. i Kongo 10 kr. Gm Joh. Lindberg, Säffjö, Ljunga, koll. och tillskott af skördefesten i Säffjö d. 12 dec. till Kongomiss. 50 kr. Gm S. Olsson, Sjöbylund, Striberg, fr. Blexbergs sönd.-skola till hednabarnskolan i Kongo 12: 36. Gm M. Söderqwist, Lellerud, fr. Frykeruds friförsaml. 15 kr. Gm E. A. Eriksson af några bröder wid Lågarö och Rådmansö till miss. i Kongo ett löfte åt Herren efter öfwerwunnet bruk af snus och tobak 50 kr. Gm. A. Långberg, Marma, Bergwik, af onämd ett gifwet löfte till miss. i Kongo 10 kr. Af O. G. en liten julgåfwa till miss. i Kongo 15 kr. Gm A. Westin, Sandarne, förfålda arbeten, förfärdigade af barn derst. till miss. i Kongo 18 kr., d:o af Lars Andersson i Långrör 7 kr.; s:a 25 kr. Gm C. O. Koch fr. Linköpings stads miss.-fören. till Kongomiss. hälften af syfören.-auktionen d. 26 okt. 62 kr., gm P. Lundqwist insaml. 5 kr., af Eva 1 kr., hälften af julbazarens kont. inkomst 80: 74, fylln. 1: 26; s:a 150 kr. Af insaml. miss.-medel på en bjudning i Glafwa miss.-hus till friköp af ett hednabarn 51 kr. Gm J. Olsson, Wänewik, Påskallawik, af J. Lagerström, Emsfors, 5 kr., G. Olsson, Wänewik, 1: 50, P. Augustsson, d:o, 1 kr., O. Augustsson d:o 1 kr., C. Johansson d:o 1 kr., koll. i Påskallawiks miss.-hus 7: 80, ur Linas sparb. 4: 55, fylln. af J. O—n 3: 15; s:a 25 kr. Gm E. J. Jonsson, Kaga, fr. miss.-wänner derst. till miss. i Kongo 20 kr. Gm J. O. Bergroth, Kingsta, Söderhamn, fr. några ynglingar i Söderala 10 kr.

För missionsskolorna i Kristinehamn och Winslöf samt inländsk missionswerksamhet.

Gm O. Olsson, Långsjö, Born, 7: 50. Gm N. F. Graflund, Winslöf, gm P. Nymansson fr. Skepparslöfs arb.-fören. till skolan i Winslöf 60 kr., fr. miss.-fören. i Ovesholm till dito 5 kr.; s:a 65 kr.

För missionen i Ryßland.

Gm C. J. Engwall gm J. Eriksson fr. w:r i Willingsberg till miss. i Ural 51 kr. Gm L. Göransson, Gesle, koll. i Betlehemskapellet till miss. i Baku 91: 37.

För missionen i Lappland.

Gm J. M. Fogelberg, Kalmar, fr. barnen i Bethesda sönd.-skola till lappbarnen 20 kr. Fr. sönd.-skolan, St. Badstugat. 62, Stockholm, 5 kr. Gm Joh. Lindberg, Säffjö, Ljunga, fr. miss.-fören. derst. 50 kr. Gm J. F. Åberg, Hedemora, fr. miss.-fören. derst. 15: 50. Af Anna P., Gislöf, ett löfte åt Herren för återwunnen helsa 50 kr. Gm C. E. Fredriksson, Benala, kollekt fr. Sparrsätra miss.-fören. 7 kr.

För judemissionen.

Gm Fr. Engelke, Halmstad, 50 öre. Gm L. Göransson, Gesle, gm Hansson 5 kr. Gm A. Eriksson gm Sundberg fr. barnens fören. i Gnesta 5 kr., gm Frisk fr. Skeppsta öresfören. 10 kr., öfwersk. af resp. 4 kr.; s:a 19 kr. Gm E. J. Jonsson, Kaga, fr. miss.-wänner derst. 15 kr. Af H. W. 15 kr.

För missionen i Finland.

Gm Joh. Lindberg, Säffjö, Ljunga, fr. miss.-fören. derst. 40 kr.

Gåfwor in natura.

Gm A. J. Andersson, Härsnäs, Sya, af onämd ett par guldörringar. Af S—n, Hfs, en snusdosa.

Stockholm, Hemlandswännens tryckeri, 1884.